

Král komiků brankářem Sparty

Slavný Vlasta Burian na dobové fotografii zcela vpravo

Vlasta Burian. Představovat tohoto krále komiků by bylo nošením dříví do lesa. Proto jen to nejdůležitější. Narodil se 9. dubna 1891 a zemřel 31. ledna 1962. Posledního dne prvního měsíce letošního roku jsme si tedy připomněli 45 let od jeho úmrtí.

V červenci 1914, na začátku první světové války, se hráči Sparty v šedých polních uniformách rozjeli do všech končin mocnářství. Kapitán mužstva Vaník jen s námahou dal dohromady partu, která si chtěla zakopat, ale najít brankáře se mu nepodařilo. U kabiny se však krčil Vlasta Burian, který skromně špitl, že by si rád zachytil a že prý mezi třemi tyčemi už několikrát poskakoval.

Spartané neříkali tak ani tak, ale v duchu jednomyslně pochybovali o Vlastově brankářském talentu. On však zachytil skvěle. Sám velký Janík mu potom v šatně dal přátelskou herdu do zad: „Všechna čest Vlasto, takového gólmána jsme už dlouho neměli.“ Od té doby hrál Burian v každém zápase, tedy i pak v září proti Slavii, kdy Sparta vyhrála 3:0 a Burian, jak je vidět z nuly, hlídal svou branku

bděle a skvěle. (Úryvek z knihy V. Houšky Železná Sparta.)

Falešné obvinění

Začínal jako parodista, zpíval ve sboru, mimořádné úspěchy slavil v divadle a v roce 1922 stál poprvé před filmovou kamerou. Natočil desítky filmů. První celovečerní se jmenoval Tu Ten Kámen, poslední z roku 1956

měl titul Zaostřit, prosím.

Hodně se mluvilo o tom, že v období druhé světové války Vlasta Burian kolaboval s Němci. Byl dokonce odsouzen k trestu odnětí svobody, k peněžité pokutě a k zákazu vystupování. V prvních pěti poválečných letech byl vláčen špinavou stokou pomluv bez sebemenší možnosti veřejné obrany. Státní bezpečností byl hlídán doslova na každém kroku.

Přítom z mnoha stran a dlouhou řadou svědků vyšlo najevo, že Burian svým vlivem a známostmi pomohl mnoha lidem před jejich nasazením do Říše. Ze spartánských fotbalistů to byli Jiří Zástěra, Josef Ludl, Karel Horák a Jan Říha, který vždy zdůrazňoval, že některým vlastencům Burian zachránil i život.

Kabaret versus fotbal

Vraťme se však ještě jednou ke knížce V. Houšky, tedy do období 1914–1916, kdy Burian sehrál v rudém dresu téměř sto utkání: V průjezdu kabaretu Rokoko se objevila fotografie Vlasty Buriana a pod ní Muž tisíce zvuků a pod tím Dnes a denně, v neděli též odpoledne. Když fotbal začínal ve dvě nebo ve tři, tak to všechno klapalo. Kvůli efektu (a snad i kvůli fotbalu) byl jeho výstup zařazen až na závěr. Horší však bylo, když se konec zápasu nebezpečně přibližoval také konci představení. To pak často bylo vidět na Václavském náměstí čahouna, jak uhání z taxíku v brankářském dresu. Před Rokokem netrpělivě pokukoval pobledlý inspicient: „Honem, ho-

V padesátých letech se utvořila malá kabaretní skupina, která jezdila po vlastech českých a měla všude vyprodáno. Avšak z potupného potrestání a ještě potupnějšího veřejného a veskrze lživého „doznání“ až do smrti psychicky nevzpamatoval a na českou scénu se vrátil jen jako stín sebe samého.

nem. Ředitel už řádí, museli jsme natahovat přestávky.“ Na jeviště vběhl upocený, udýchaný a nedolíčený Burian. Obecenstvo se zachechtalo v domněni, že to patří k výstupu. Nikoho ani nenapadlo, že tento herec, který tu teď bere sopránové výšky a podzemní basové hloubky byl ještě před čtvrt hodinou hráčem, který bral útočníkům karlínské Čechie míče od nohy. Pochopitelně tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne. A tak Burian pendloval mezi Letnou a kabaretem tak dlouho, až dostal výpověď.

Stalo se to po pohárovém utkání Sparty s Unionem Žižkov. V normálním čase nepadlo rozhodnutí a tak se muselo prodlužovat o dvakrát patnáct minut. Burianovi naskočila husí kůže při pomyslení, že za chvíli začíná jeho výstup v divadle. Křičel na tajemníka Sparty, že musí odejít, ale ten jen kvílel, aby ještě vydržel, že přece vyhrávají. Avšak právě ve chvíli, kdy chtěl komik z branky přece jen odejít, nařídil sudí proti Spartě penaltu. V táboře spartánských fanoušků vzniklo zděšení. Spínali ruce a slibovali Vlastovi nůši peněz, jen když tu desítku chytne. Rána k tyči, robinsonáda a Burian míč vyrazil. Jásot a konec zápasu. Mecenáši samozřejmě rychle opustili hřiště, aniž by nůši čímkoli naplnili. A Burian přišel o místo v kabaretu.

Ještě dlouho jezdil se Spartou i na zájezdy, přestože kopanou už nehrál a vystupoval pouze na jevišti. I po letech byl hrdý na své vyznání: „Hrát v neděli v brance Sparty a slyšet potlesk bariér, to bylo pro mě větším požitkem, než kdyby mě každé nedělní odpoledne zanesli v kabaretu vavřínovými věnci,“ zdůrazňoval při každé příležitosti.